

Zaaknummer : 01029762
Ons Kenmerk : ODH552590
Datum : 24-5-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 25 april 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden van de openbare basisschool 'Het Mozaïek' aan de Van den Eyndestraat 24 te 's-Gravenhage en is aangevraagd namens Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 15 augustus 2023 tot en met 15 oktober 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 13 februari 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 15 oktober 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan Renovatie OBS Het Mozaïek- Van den Eyndestraat 24 te Den Haag' van 22 februari 2022 en de aanvullende informatie van 13 februari 2023. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermde) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;

- 5 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a. voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b. voor permanente voorzieningen: Uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.
- 6 De ontheffinghouder dient, met in achtname van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Renovatie OBS Het Mozaïek- Van den Eyndestraat 24 te Den Haag' van 22 februari 2022 en de aanvullende stukken van 13 februari 2023.
- 7 Indien een of meerdere in voorschrift 6 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 8 Tijdig, uiterlijk één week, voordat de in voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de huidige zomerverblijfplaats dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 15 oktober onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van purschuim, glaswol of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecoloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 10 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 11 Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis (vs.4). Na inachtneming van een gewenningsperiode van drie maanden waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen, waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn, mogen de tijdelijke kasten alleen verwijderd worden nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor zowel het contractueel vastleggen hiervan als voor het toezenden van een afschrift daarvan aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs.1)

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 25 april 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden van OBS Het Mozaïek aan de Van den Eyndestraat 24 te 's-Gravenhage en is aangevraagd namens Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 15 augustus 2023 tot en met 15 oktober 2024.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Quicksan Wet Natuurbescherming SBO Het Mozaïek Van Den Eyndestraat te Den Haag, Houter Ecologie, Kenmerk 2005HE077-QSv2, 22 juni 2021;
- Aanvullend onderzoek Vleermuizen SBO Van Den Eyndestraat te Den Haag, Houter Ecologie, Kenmerk 2005HE087/rap1v2, 12 januari 2022;
- Activiteitenplan Renovatie SBO Het Mozaïek Van Den Eyndestraat te Den Haag, Houter Ecologie, Kenmerk 2021HE093, 22 februari 2022;
- Reactie op beoordeling SCOH Van den Eyndestraat 24 te Den Haag inzake Wet natuurbescherming, Houter Ecologie, Kenmerk -, 12 januari 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 13 januari 2022 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 13 februari 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Aanvulling aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming, Van den Eyndestraat 24 te Den Haag, Houter Ecologie, 13 februari 2023;
- Update onderzoek Vleermuizen seizoen 2022 Van Den Eyndestraat 24 te Den Haag, Houter Ecologie, Kenmerk 2212HE093/rap1, 10 december 2022.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 17 mei 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden is voornemens om de SBO Het Mozaïek Van Den Eyndestraat te Den Haag te renoveren. De bebouwing is onder te verdelen in vier gebouwdelen, namelijk; A, B, C en D. Alleen aan gebouw A, C en D vinden werkzaamheden plaats.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

Gebouw A:

- het vervangen van de kozijnen aan de voor- en achtergevel;
- het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan de dakrand- en gootbetimmering.

Gebouw C:

- Het vernieuwen van de kozijnen;
- het uitvoeren van schilderwerkzaamheden aan de dakrand- en gootbetimmering.

Gebouw D:

- Het uitvoeren van onderhouds- en schilderwerkzaamheden aan dakrand- en gootbetimmering en kozijnen.

De renovatiewerkzaamheden staan gepland te starten op 15 augustus 2023 en duren naar verwachting tot 1 september 2024.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er is in gebouwdeel B een zomerverblijfplaats aangetroffen, welke behouden blijft. Daarnaast is nabij de entree van gebouwdeel C, onder de aftimmering aan de zuidkant van het gebouw één zomerverblijfplaats aangetroffen. Van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaat één zomerverblijfplaats verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

In gebouwdeel C is een kraamverblijfplaats boven de hoofdingang, in de spouwmuur aanwezig. De spouwmuur is toegankelijk voor de dieren middels de ventilatieopeningen in het metselwerk. Het te vervangen kozijn is ingezet in een betonnen kader en is volledig gescheiden van de spouw zelf. Het uitnemen en opnieuw inzetten van het raam zal daardoor geen invloed op de spouw zelf en in het verlengde hiervan – op de kraamverblijfplaats hebben. De kozijnen worden vervangen in de minst kwetsbare periode (en niet tussen 1 april en 15 juli) wat het risico op verstoring verder uitsluit. Daarnaast worden ook de in- en uitvliegopeningen vrij gehouden door obstructie of hinder van bijvoorbeeld steigers of bouwverlichting te voorkomen. De entree wordt niet van binnenuit geïsoleerd. Er bestaat dus ook geen risico dat de klimatologische omstandigheden ten nadele van de kraamkolonie zou veranderen. Hiermee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb niet overtreden worden met betrekking tot de kraamverblijfplaats.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Renovatie SBO Het Mozaïek Van Den Eyndestraat te Den Haag' van 22 februari 2022 en de aanvullende informatie die is verkregen op 13 februari 2023. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaat één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, met mogelijk milde winterfunctie, verloren. In maart 2022 zijn vier tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 02 (VivaraPro) opgehangen, twee voorzieningen zijn geplaatst aan de zuidoost gevel en twee voorzieningen zijn geplaatst aan de noordwest gevel van het entreegebouw aan de Van den Eyndestraat 24 te 's-Gravenhage. Deze bevinden zich binnen een straal van 200 meter, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Daarnaast bevinden de voorzieningen zich binnen een netwerk van in de omgeving aangetroffen verblijfplaatsen.

In de permanente situatie worden, op de locatie waar de huidige zomerverblijfplaats zich bevindt, de gehele goot betimmeringen geschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis. Om de twee meter wordt deze voorzien van in- en uitvliegopeningen conform de specificaties van het rapport 'Activiteitenplan Renovatie OBS Het Mozaïek- Van den Eyndestraat 24 te Den Haag' van 22 februari 2022 en de aanvullende informatie van 13 februari 2023. De voorzieningen worden gerealiseerd conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12). Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

In de actieve, maar buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis rond 10-14 augustus 2023 wordt de zomerverblijfplaats ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van exclusion flaps die met montagekit bevestigd worden. Als de invliegopening langer blijkt dan de exclusion flap kan de invliegopening in het

verlengde van de exclusion flap gevuld worden met niet plakkend vulmiddel en bijvoorbeeld gaasdoek. Het gebruik van purschuim, glaswol of netten is niet toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft). Na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd door de ecologisch deskundige alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De ecologisch deskundige dient verslag te doen van het ongeschikt maken in het ecologisch logboek. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12).

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Den Haag. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb.

Het schoolgebouw waar de aanvraag op ziet is gebouwd in de jaren dertig van de vorige eeuw. De eisen die aan schoolgebouwen worden gesteld veranderen voortdurend. Nieuwe onderwijsconcepten en intensievere samenwerking tussen scholen, de kinderopvang en andere sociaalmaatschappelijke functies vragen om een andere inrichting van schoolgebouwen. Het verouderde gebouw voldoet niet meer aan de huidige kwaliteitseisen en wensen. De herinrichting van het gebouw middels de renovatie draagt bij aan een maatschappelijke behoefte van een energiezuinige, groene en klimaatbestendige leeromgeving waarin ruimte is voor intensievere samenwerking tussen scholen, de kinderopvang en andere sociaalmaatschappelijke functies.

De voorgenomen renovatie zorgt voor een betere isolatie en ventilatie van het schoolgebouw. De huidige staat van het schoolgebouw voldoet niet aan de BENG- eisen en aan de eisen die voortvloeien uit het Energieakkoord voor duurzame groei. Het huidige energielabel van de locatie ligt gemiddeld op label F. Slecht geïsoleerde bebouwing is verantwoordelijk voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Na renovatie zal het schoolgebouw minimaal energielabel A++ krijgen. Hiermee draagt de voorgenomen renovatie bij aan de doelstellingen uit het Energie- en klimaatakkoord. In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een

groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Het Mozaïek is een School voor Speciaal Onderwijs. Onder meer via vaststelling van het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs (IHP), heeft de gemeenteraad vastgesteld dat deze school in aanmerking komt voor budget voor renovatie of nieuwbouw, waarbij gezien de ligging in een beschermd stadsgezicht renovatie de voorkeur heeft. Budget is beschikbaar gesteld onder voorwaarde dat het gebouw na renovatie voldoet aan de huidige technische-, onderwijskundige en duurzaamheidseisen. Specifiek moet worden voldaan aan BENG-eisen en moet na renovatie minimaal energielabel A++ gehaald zijn. Met de huidige plannen wordt hieraan voldaan.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatie gebonden vanwege de huidige verouderde gebouwindeling en ventilatie en lage isolatiewaarde van het schoolgebouw met energielabel F. Middels renovatiewerkzaamheden dient aan de huidige maatschappelijke inrichtingseisen te worden voldaan voor een optimaal modern gebruik van het gebouw, waarbij energielabel A++ of hoger behaald dient te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door de verduurzaming van het gebouw middels het vervangen van de vensters en aanbrengen van isolatie. Het lesgedeelte aan de noordkant van het schoolgebouw wordt van binnenuit geïsoleerd. In gebouwdeel C waar de verblijfplaats zich bevindt wordt schilderwerk uitgevoerd en de vensters vervangen zonder hierbij de buitengevel of spouwmuur te beïnvloeden. Hiermee blijven de bestaande verblijfplaatsen, behoudens de zomerverblijfplaats, onaangetast.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Den Haag bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.